

VAS-ÉS-FÉM-MUNKÁS

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy évre 100, fél évre 50 Lei
TELEFON 4-50-13

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUCUREȘTI, STR. CAZARMEI No. 11

Szövetségünk múlt évi működéséről

Hányszor cseng füllünkben, hányszor ismétlődött meg szóban és írásban az a rövid mondat; hogy „összetartásban rejlik az erő”. Milyen egyszerű meghatározása az emberi erő összefogásának és hatalmának. Mennyire örök igazságot foglal magában ez a pár szó. És mégis, milyen kevesen követik az összetartás útját, különösen azok, akiknek az az út egy jobb sorsot, több kenyeret és kevesebb szenvedést jelentene — a munkásosztály. Ezzel szemben a kapitalisták tudják mit jelent az összetartás. Őket nem kell folytonosan arra figyelmeztetni. Összefognak ők az élet minden vonatkozásában, gazdasági és politikai téren egyaránt, aminek következménye, hogy a termelő és fogyasztó rétegek munkájának minden gyümölcsét ők szedik le. A termelő erőt képviselő osztálynak csak annyi jut, hogy a föld színéről teljesen ki ne pusztuljon. A munkásosztálynak csak egyik része, amely az idők szavát megértve, saját érdekeinek megvédése szempontjából az összetartás fegyverét igénybevéve, osztályharcos szervezetekbe tömörült. És ezek az osztályharcos szervezetek a munkásosztály részére tényleges védvárakat is jelentenek. Ha még ezek sem volnának, úgy a kapitalisták határtalan kizsákmányolása a középkori rabszolga sorsot is fölülmuló helyzetet teremtene az ipari munkásság részére. Azonban a szervezett munkásság nem csak önmagáért küzd, hanem részesei a kivívott eredményeknek, a rövidebb munkaidőnek, a nagyobb darab kenyérnek, jobb munkabéreknek és élvezik a szociális törvények útmányait a szervezeten munkások is. És éppen azért kétszeres teher nehezedik a szakszervezetekbe tömörült munkásságra, mert nemcsak az ellenfelekkel kell harcot folytatnia, hanem nagyon sokszor a saját soraikba tartozó osztálytársainknak a tunyaságával és butaságával is, akik éppen ezen jellemükönél fogva sokszor hátbatámadják a szervezeti munkások jogos küzdelmét.

Románia gazdasági helyzete 1936 évben, ha nem is mondható teljesen kitünőnek, de határozottan a javulás útján volt, szemben az előző évekkkel. A belföldi piac felvevő, illetve fogyasztó képessége jól ellátta az iparvállalatokat megrendelésekkel, és mondhatni nem utolsó helyen a vasipari vállalatoknak minden ágazatát. A vegyiparban és az üvegiparban ugyancsak bőven volt megrendelés. A javult gazdasági helyzet egyrészt a fokozott hadfelszerelési megrendeléseknek tulajdonítható, másrészt pedig annak a vámrendszernek, amely megtiltja, illetve csak nagyon korlátozott mennyiségben enged be az országba készgyártmányú ipari cikket. A kormány eme gazdasági politikája ellen nincs kifogásunk, sőt helyeselni tudunk neki, hiszen ezáltal a munkalehetőségek sora nyílik országunkban a dolgozó néposztály számára. Azonban, amíg a munkásság éhbérekben tengődik, addig a kapitalisták határtalan profitra tesznek szert. Az igazság az volna, hogy a kormány gazdasági politikája ne csak a felső tízezrek érdekeit szolgálja, hanem a társadalom minden osztálya élvezője legyen annak. De az igazság hiába igazság, ha nem segítjük győzelemre. A kapitalisták úgy gondolják, hogy — szerintük — az az igazság, hogy ők sokat kereszenek, vagyont gyűjtsenek halomra, fényben és pom-

pában éljenek, a munkások pedig dolgozzanak, éhezzenek és rongyoskodjanak és ami a legfontosabb, hallgassanak.

Szövetségünkben tömörült szervezett munkásság egyrészt a szervezethez erejére támaszkodva és a javult gazdasági konjunktúra kihasználásával újult erővel indított mozgalmakat gazdasági helyzetének megjavításáért a múlt év folyamán. Sajnos, nem egészen új követelésekről volt szó, hanem csak arról, hogy az előbbi évek során, a leg súlyosabb gazdasági krízis idején, amit a kapitalisták ugyszólván elraboltak a munkáságtól, azt szerezzék vissza. A bérmozgalmak terén elért eredményekkel — csakugy mint más irányú tevékenységünkkel — nem vagyunk meglegedve, de mégis nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy e téren kifejtett küzdelmünk nem volt hiábavaló. És ha mint jelen soraink elején mondtuk, az összetartás gyönyörű, fölemelő eszméje minden dolgozó proletár gondolatvilágát áthatná és a munkásosztály jobb sorsáért küzdő szociáldemokrata munkásmozgalmat szolgálatában állítaná, akkor egészen biztosan kevesebb panaszunk és több dicsekedni valónk volna.

Az elmúlt év folyamán Szövetségünk hivatásának magaslatán állva, legfőbb és legelsőbrendű feladatának tartotta a munkásság helyzetének megjavítását és eszménk propagálását útján a tagszerzést. A mindnyájunk által ismert különleges belpolitikai viszonyaink sok esetben leküzdhetetlen akadályokat gördítettek tevékenységünk elé. Gyülekezési jogainkat figyelme nem vették. A szélsőjobb oldali elemeket mesterségesen uton életrekeltek és szervezetekre, elvtársainkra, munkásotthonainkra szabadították... A tőke és a munka közötti harcokban azoknak, akiknek pártatlanok kellene lenniök, egyoldaluan beleavatkoztak — egyszóval igazságos bérharcainkat durva terrorral letörték. És mindezek dacára a bérmozgalmak terén kifejtett munkánk nyomán eredményekről és a szervezés terén szintén fejlődésről, taglétszám emelkedésről számolhatunk be.

1937 évben helyszervezeteink a Szövetséggel karöltve 25 esetben indított bérmozgalmat, amelyekből eredménnyel végződött 16, részbeni eredménnyel 5 és eredménytelenül 4. A bérmozgalmakban érdekelve volt összesen 17.150 munkás. Érvényben lévő kollektív szerződések száma 1936 év végén 15.

Az eredménnyel végződött bérmozgalmaknál minden esetben kollektív szerződés kötöttest, annak dacára, hogy a munkaadók a legtöbb esetben ellene voltak a kollektív szerződéseknek. Tudott dolog, hogy a gyártárszövetsége megtiltja tagjainak a kollektív szerződések kötését. De ahol a munkások szervezett ereje, elég erősnek bizonyult, ott rá tudta kényszeríteni a munkaadókat a kollektív szerződéskötésre. A bérmozgalmak, illetve kollektív szerződések átlagban 10%-os béremelést eredményeztek. De jelentős eredménynek lehet tekinteni, hogy a túlórai munkaidő mindenütt rendezést nyert, 25—50 és 100%-os túlfizetést kötelesek adni a munkaadók túlórázás esetén, ott ahol szerződést kötöttünk. A 8 órai munkaidőnek a betartása szintén biztosítva van a kollektív szerződések révén. És mindezen főbb megállapodásokon kívül sok, itt fel nem sorolható pontokat foglalnak

magukban a szerződések, melyek a munkások helyzetét rendezik a munkaadókkal szemben. Az eredménytelenül végződött bérmozgalmak a legtöbb esetben a munkások szervezeti erejében rejlő hiányosságnak tudható be. Nem lehet mondanunk, hogy ott, ahol eredményeket ért el munkástársaink, nem volt terror és üldözés ellenfeleink részéről, — igen, volt ott is — de a szervezethez ereje az összetartás erejét jelenti és ezzel a fegyverrel ugyszólván minden harcot meg lehet nyerni.

Szövetségünk a szervezés és a propaganda terén is dacára az ismert nyomott belpolitikai helyzetnek — jelentős eredményeket ért el. Szaktársaink a körülményekhez alkalmazkodva állandó propagandát folytattak. Ez a lelkes és önfeláldozó munka eredményezte, hogy 1936 év folyamán összesen 4069 új tag iratkozott be. A Szövetség átlagos taglétszáma a múlt év folyamán 9000 volt, mely szerint ismételten elértük azt a taglétszámot, ami a krízis előtti évben 1929-ben volt. Szövetségünk anyagi tekintetben is teljesítő képességének azon a fokán van, ami minden szaktársunkban bizalmat kelthet. A segélyek folyósítása terén hivatása magaslatán áll. Ezen felül jelentős összeggel támogatta azon helyi csoportokat, melyek munkásotthon építkezésében kezdtek, vagy otthon részére házat vásároltak.

Mindenesetre az eredmények és a fejlődés iránya nem jelenti azt, hogy most már lábhoz tett fegyverrel kell várjuk a továbbiakat, hanem fáradtságot nem ismerve, ügyünk iránt való lelkesedéssel kell tovább dolgozunk. Még sok, nagyon sok a tennivalónk. A vas és vegyipari munkástársaink tízezrei szunnyadnak az öntudatlanság homályában. Ezeket fel kell rázzuk. Fel kell bennük ébresszük a szolidaritást, az osztályharc szellemét, hogy közös erővel küzdjünk a közös érdekekért.

Kollektív szerződés Tordán

Február hó 13-án a tordai mész- és schamott-gyárak munkásai felemelték a régi kollektív szerződést, melyet a múlt évben kötöttek, hogy a mai követelményeknek megfelelő új szerződést kössenek. E célból március 3-4 és 5-én az alábbi feltételek mellett kötötték meg az új kollektív szerződést:

Meghosszabbították a kollektív szerződés mindkét gyárban és az összes akkord- és órabéren dolgozó munkások 5,5%-os béremelésben részesülnek. Másrészt a gyár azon munkásai, akik a tűz mellett dolgoznak, évi 600 lei bakkancspótlék helyett 800 lei pótlékot kapnak.

Mindkét gyár igazgatósága kötelezettséget vállalt, hogy üzemeik területén munkásfürdőt állít fel. A régi kollektív szerződés más pontjai továbbra érvényben maradnak.

A munkásokat a tárgyaláson a következő küldöttek képviselték: Simonfi Martin, Fodor Árpád, Ratiu Ioan, Bordi Stefan, Vas Mihail, Otta Alexandru. A tárgyalást Tarnoveanu munkügyi felügyelő vezette és résztvettek még ezeken: Cătanici Gheorghe és Ursu Dionisie elvtársak, mint a cluj-i munkakamara és Tordai fiókjának képviselői.

A cement és schamott-gyár munkásai által kivívott eredmények természetesen az általuk képviselt szervezeti erővel vannak arányban. Ezért végre meg kellett értenek a munkások, hogy minél szervezettebbek és minél összetartóbbak, annál több jogot és nagyobb darab kenyeret tudnak szerezni.

Mit jelent a szakszervezeti mozgalom

Rövidebb munkaidőt! Magasabb munkabért: Hallod: fizetéses szabadság, taghalotti segély, munkanélküli segély, tagjáruléka, helyijáruléka, otthonalap, munkaközvetítés, emberséges bánásmód a műhelyekben. Azt gondolod magadban: ejnye, de *rideg* dolgok röpködnek a szakszervezetek körül. Mindig újra és újra visszarántanak a műhely, a gyár, a munkatelepek és munkahelyek örömtelen, egyhangú és sápadt világába. Pedig szabadulni akarok a hétköznapi gondok terhétől. Elég nekem, ha munkaközben fogják le a gondolataimat. Munkaután is szürke, száraz, komor gondolatokkal foglalkozzam? Valami szépre áhítozom, valamire, ami fölemeljen, kiragadjon a hétköznapi szürkeségből, valami ünnepi hangulatra...

Ime: az idősebb proletár vagy a tanoncsorból segéddé sarjadt fiatal munkás így áll meg, ilyen lapgangó, talán nem is ilyen pontosan kifejezett gondolatokkal a szakszervezet előtt. Azután sarkon fordul és vagy a sport felé veszi az útját, vagy a könnyű öröme felé. Még a lehető legjobb eset az, hogy ha a szocialista kulturmozgalom utjának valamelyikére rálép és lesz munkástornász, természetbarát, szavalókórista, dalárdista vagy a szemináriumok buzgó látogatója.

Senki rossznéven nem veheti, ha a munkás tájékozódik és keresi a fiatalságának, temperamentumának legmegfelelőbb utat, amelyen kiélheti életét. De ezen felül van még egy élet cél, amit meg kell értetni a munkással, hogy a *munkabér és munkaidő, a kollektív-szerződés és a bértárgyalás, a munkaközvetítés, a taghalotti segély és a munkanélküli segély* szürke szavai mögött eszmények sugárzanak szét, nagy célok, óriási dolgok feszülnek.

A szakszervezeti mozgalom voltaképpen *ősforrása* mindazon eszményeknek, amelyek külön alakot nyertek a munkásmozgalom számos más területén. A *szakszervezeti mozgalom volt az atyja a politikai mozgalomnak és a munkáskultúrtörekvéseknek minden virágzásai a szakszervezeti töből sarjadtak ki.*

Lássuk csak, mi van az ősforrás mélyén, lássuk csak a gyökeret!

A szakszervezeti mozgalom történeti termék. Abból az ellentétből született, amely a *munkát a tőkével* szemben beállítja. Az ellentét abban rejlik, hogy a termelőeszközök a tőkés birtokában vannak, a munkások óriási tömegeinek semmije sincsen a pusztá munkáerején kívül. A munkástömegek tehát ki vannak szolgáltatva a tőke hatalmának. Mert semmijük sincsen, kénytelenek munkaerejüket annyiért eladni, amennyiért a tőke megveszi tőlük. A munkások erre nemcsak azért kénytelenek, mert semmijük sincsen a munkaerejükön kívül, hanem azért is, mert azt a hatalmas erőt, amely *tömegükben* rejlik, nem tudják szembeállítani a tőkével, addig, amíg ez az erő szervezetlen. Ami a szakszervezeti mozgalmat, mint szükségességet létrehozta, az a munka és tőke közötti ellentét és a munkások egymásközötti versenye volt, amely utóbbinak káros hatását csakhamar felismerték a munkások felvilágosultabb és gondolkodó rétegei és minden erejükkel arra törekedtek, hogy ezt az egymásközötti versengést, amely megakadályozta a jobb munkafeltételek kialakulását, megszüntették. A szakszervezetek tehát a *több kenyér és a több pihenés* vágyából fakadtak, de szükségképpen létrehozták a nagy eredményt: a munkásszolidaritás gondolatát.

Kezdetben a szakszervezeti harcok valóban nem terjedtek túl a mindennapi szükségletek körén. Bérkérdések rendezése, munkaidőmegerősítés, munkaviszonyok szabályozása, egyező pillanatnyi segítőeszközök megszerzése voltak a szakszervezeti harcok tartalma. De a fejlődés erői itt is dolgoztak, ezen a területen is folytonosan működésben voltak és csakhamar kibontakozott a szakszervezetek igazi célja: fölszabadítani a munkásosztályt a tőkés kizsákmányolás igájából és ebből a célból megszervezni az osztályharcot. Így alakultak ki a kicsiny helyi szakszervezetekből

az országos szakszervezeti szövetségek a a nemzeti határok között és ezekből alakult ki azután a munkásosztály *nemzetközi* szövetsége, a Szakszervezeti Internacionálé. A szakszervezeti harcokban derült föl a munkásosztály sötét egén a kultura első főnykévéje, ezekben a harcokban kovácsolódott ki az *öntudatos* munkás típusa.

Ime a *szürke szavak és a hétköznapi küzdelmek világában három nagy esemény született.*

A munkások *nemzetközi szolidaritása*, a *munkáskultura* nagy gondolata és a *kollektív világtrend* eszméje.

De az ipari munkásságnak nemcsak multja és jelenje rejlik benne a szakszervezeti mozgalomban, hanem jövője is. A szakszervezetek azok a nagy *szervezkedési központok*, amelyek tudatosan harcolnak az egész dolgozó emberiség gazdasági fölszabadításáért.

A *szakszervezetek a munkásmozgalom alap-*

A nemzeti munkavédelem

A nemzeti munkavédelem körül nagy zűrzavar keletkezett. A tekintetben politikai párt is alakult, melynek vezére Vaida, az ismert román politikus. Eszményét jelszóban fejezte ki: „Numerus valahicus“. Utána számos feltaláló új jelszavak keresése után futkosott, hogy ezek árán minél nagyobb szenzációt keltsenek. Így jutottak el a szárnyra kapott jelszavakhoz: „Numerus clausus“, „Numerus proportionalis“. E jelszavak eszméje az, hogy a román elemek az idegen elemekkel szemben munkaalkalmi elhelyezkedés szempontjából az iparban és kereskedelemben előnybe jussanak. Ez a kérdés vita tárgyát képezte akkor is, miután a vállalatokban alkalmazandó román személyzetről törvényt hoztak létre. A törvény úgy rendelkezik, hogy 80%-ban román és 20%-ban idegen személyzetet alkalmazzanak a vállalatok. A törvény értelmében a román személyzet kategóriájába tartoznak az összes román állampolgárok, nemzetiségre való tekintet nélkül. A nemzeti munkavédelem kérdését most újra napirendre tűzte Pop Valér ipar és kereskedelmi miniszter. Az ipar és kereskedelemügyi miniszter olyan értelemben akarja a törvényt módosítani, hogy az iparban és kereskedelemben alkalmazott személyzet 75%-a nemcsak román állampolgár, hanem vérbeli román és román származású (origina etnică) kell legyen, míg 20%-a lehet kisebbségi állampolgár és 5%-a pedig idegen állampolgár.

A parlament jelenlegi időszakában már nem fogják megszavazni a törvényt módosítást, irt azonban a sajtó arról, hogy törvény dekrétum alapján fogják ezt életbeléptetni. A törvénynek ilyen értelemben való módosítása akár parlamenti uton, akár pedig dekrétum alapján nagyon meggondolatlan cselekedet volna.

Nemzeti munkavédelem? Ki ellen kell, hogy megvédjük mi a nemzeti munkát? A kisebbségek ellen? Dehát a kisebbségek nem-e hű és becsületes állampolgárok? Nem járulnak-e a kisebbségek is mindazon terhek viseléséhez, melyeket az állam egyformán hárít a nemzet fiaira? Nem úgy katonáskodnak-e a kisebbségek is, mint a vérbeli románok? És akkor hogyan lehetne alátámasztani ezt az igazságtalan rendelkezést, amely egyrészt az állam egyforma terheket ró a román és nem román származású állampolgáira, másrészt a munkalehetőségtől az állampolgárok bizonyos százalékát kizárja azért, mert történetesen nem román származású állampolgárok. Azonban a származás megállapítása is lehetetlen feladat és visszaélésére és hallatlan elégedetlenségre adna alkalmat. A munkához való jogot senkitől sem lehet elvonni, mert ez azt jelentené, hogy ezeket és százezreket ítéljünk el ártatlanul halálra.

Országunk alkotmánya kizár egy olyan törvényt, melynek alapelvei ellentétben állanak az alkotmánnyal. A korménynak elég eszköz áll rendelkezésére arra, hogy a román munkásság oltalmát elősegítse anélkül, hogy ez az elősegítés nemzeti szempontból más nemzetiségű munkások hátrányát célozná.

jal! Aki erre az alapra nem akar ráállani az vagy nem látja tisztán a munkásmozgalom igazi eredetét és célját, vagy álmódzó, aki azt hiszi, hogy szavakból és csupán szép szavakból össze lehet szőni az új világtrendet. Marx Károly hat évvel ezelőtt mondta, ki ezeket a szavakat:

„Ha a munkások a tőkével vívott minden-napos összeütközésekben gyáván meghátrálnának, akkor bizonyára megfosztanák magukat még a képességétől is annak, hogy nagyobb mozgalmakra vállalkozhassanak“.

Vagyis: a munkást a szakszervezeti mozgalom képesíti arra, hogy osztálytudatos harcot, amely természetesen politikai harc, sikerrel megvívassa és magát a bérrendszer igájából fölszabadítsa. Vajjon lehet-e eszményibb cél ennél? *Sohasem szabad elfelejteni, hogy a szocializmus megvalósítása el se képzelhető a szakszervezetek nélkül, mert hiszen az új termelési rendszert a szakszervezeteknek kell megalapozniuk.* A szakszervezetek feladata lesz megszervezni a kapitalista termelési anarchiából a kollektív termelést.

A munka kérdése gazdasági és társadalmi természetű kérdés, tehát ezen a prizmán keresztül kell tekintetbe venni. Nem nyer semmit a társadalmi kérdés azzal, ha a munkában kicseréljük a munkást egy másik munkással. Munkaalkalmak megteremtésével lehet a fennálló viszás állapotokat megszüntetni, hogy úgy a román, mint a kisebbségi munkásnak legyen egy biztos jövője, megfelelő keresete és emberi életlehetősége. Csak ebben az esetben juthat nyereséghez a román nemzet és csak ezen az uton gyarapodhatik a nemzeti vagyon.

A gazdasági életben minél nagyobb megértésre, öszhangra és együttműködésre van szükségük az ország határain belül élő állampolgároknak. Ha ezt az irányvonalat követjük, akkor megmaradunk mindig a fejlődés irányán és lehetséges lesz sikeresen kiaknázni az ország természeti kincsét.

Az ipari és kereskedelmi tradíciókat nem lehet egyszerűen figyelmen kívül hagyni és ezeket egyik napról a másikra kicserélni. Kikereszteni például a termelésből vagy a kereskedelemből azt a munkás kategóriát, amely apáról fiúra ugyanazt a mesterséget folytatta, a gazdasági élet megbénulását jelentené, mert zavarok és összeviesszágok keletkeznének az ipar és kereskedelem ágazatában.

Egyébként alig dolgozik a nagyiparban összesen mintegy 300 ezer munkás. Ez a szám nagyon csekély népünk 19 milliós számához képest. Az ország iparának még nagy fejlődési lehetőségei vannak és még sokáig fel tudja majd szívni a munkás fölösleget. Nincs tehát semmi értelme annak az elvnek, hogy a kenyérhez 80 románnal szemben, csak 20 kisebbséginek van joga.

Mi, szociáldemokrata szellemben nevelt munkások egyenlő jogokat és szabadságot követelünk az ország minden polgárának. Minden meggyőződésünk szerint harcolni fogunk a kisebbségi munkások jogaiért és érdekeiért, mert meggyőződésünk, hogy ezzel nemcsak egy magasztos célt, hanem az ország ipari érdekeit is szolgáljuk.

Nemzetköziségénél és kizsákmányolási természeténél fogva a kapitalizmus a termelésben nem csinál nemzetiségi kérdést. Itt más természetű irányelvek mértékadóak, és ezek a politikai természetű beavatkozást nem tűrik. Ezért reméljük, hogy a kereskedelemügyi miniszter szándéka nem lesz megvalósítva, mert ez a gazdasági és társadalmi élet törvényeivel ellentétes.

Új mezőgazdasági gépgyár Satumaren. Satumaren Prima Fabrică Română de Masini Agricole S. A. cég alatt új mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság alakult, amely főképp cséplőgépek és malomgépek gyártásával fog foglalkozni. Részvénytőkéje 3 millió lei, amely 6000 darab 500 lei névértékű részvényből áll. Az első igazgatótagjai: dr. Andrei Dobosi elnök, dr. Ioan Pogăcius, dr. Alexandru Dumbroviceanu, Octavian Cătana, dr. Valer Bota és dr. Tita Demian.

Otthoni vásárolt a petrilai vasascsoport

Rég ohajtott vágya teljesült a petrilai vasas szaktársaknak azáltal, hogy ez év elején otthoni vásároltak a szervezet részére. Otthoni, melyben kulturát, nevelést és szabad idejükben szórakozást találnak. Megtanulják tisztelni, becsülni egymást és a szolidaritás istápolása kifejleszti a munkásság közötti kölesönös segítségnek azt a fokát, mely elengedhetetlenül szükséges a mai társadalmi és gazdasági rendszerben. A proletárnak a napi élettel való küzdelemben nincs kihez segítségért fordulnia. Inséges napjaiban mindenki elhagyja, mindenki elfordul tőle. A társadalom jólakottjai nem törődnek a szegény és éhes esettekkel. Csupán a hasonló sorsban küzdők érthetik meg egymást és oszthatják meg egymással azt a keveset, amilyük van. Kire támaszkodhatna a munkás ha bajba jut? Csak a vele egy vonalban és egy sorsban küzdő munkástársára. Nincs más támaszpont részére! De, hogy ennek tudatára ébredjen, hogy a szolidaritás érzése kifejlődjön a munkásosztály soraiban, szükséges a munkásságot arra ránevelni, az öntudatot benne felkelteni. És ezt a magasztos hivatást betölteni csak a munkás otthonokban lehet, ahol igazi tiszta, hamis jelszavaktól mentes levegő hatja át a proletár lelkeket. Sajnos, évtizedeken, sőt évszázadokon keresztül a dolgozó társadalmi réteg okosan spekuláló és ravaszkodó emberek hálójába került, ezek tanításait követték, ezeknek az intézményeit látogatták és így szinte örökösnek látszó, alázatos rab-szolga és öntudatlan osztályra fejlődött ki. Ezek jelenségek még napjainkban is tapasztalhatók. A mindnyájunk által ismeretes és a kapitalisták részéről támogatott és finanszírozott sport intézmények szintén azt a célt szolgálják, hogy a munkásságot elvonják az osztályharcos szervezkedéstől és távol tartják a munkás otthonoktól és a munkás sport- és kulturális intézményektől. Külföldi munkástársaink en-

nek a ravaszkodásnak a célját már régen felismerték. A kapitalisták által mutatott hamis utat felismerték, arról letértek és a maguk által megszabott igazi utra lépve, keresik a saját boldogulásukat.

Jól eső érzéssel vesszük tudomásul, amikor halljuk, hogy idehaza is mind több és több kulturális intézmény létesül. Ezek mind egy-egy várai a proletáriátus felszabadítása érdekében folytatott törekvéseknek. A petrilai vasas szervezet aránylag kicsiny szervezet és mégis éppen ez a felemelő és sokak részére követendő példaként szolgálhat, mert ime, ha kevesen is vannak, de ha van öntudat, lelkesedés és áldozatkészség, lehet szépet és a munkásosztályra nézve hasznosat teremteni.

*

Itt közöljük azon szaktársaknak a neveit, akik az otthon vásárlásához anyagi támogatásukkal hozzájárultak és amiért a csoport vezetősége elismerését és köszönetét fejezi ki:

Biró János 1240 lei, Feszler József 1250 lei, Klein Gottfried 1230 lei, Papp János 1240 lei, Papp József 1230 lei, Varga Kelemen 1240 lei, Ungvári Károly 1240 lei, Gundel Francisc 835 lei, Berecz Károly 1240 lei, Bianki Péter 1240 lei, Császár Salamon 1240 lei, Podraszki Aladár 1240 lei, Serban Francisc 1235 lei, Szedlacsek Géza 1240 lei, Halmi János 1220 lei, Buzdugan Petru 1220 lei, Podraszki Adalbert 1240 lei, Bacs Moise 1240 lei, Székely László 1180 lei, Bohne Henrich 1120 lei, Csernovszki Francisc 1240 lei, Császár István 1160 lei, Nyeriák Simion 1140 lei, Tura Ioan 1240 lei, Bana Valentin 1240 lei, Alb Ludovic 940 lei, Sipos Sándor 380 lei, Urs Petru 300 lei, Sirb Ioan 600 lei, Potoszki Vilhelm 240 lei, Pall Francisc 180 lei, Ferigo Ioan 20 lei, Barkoczi Mihály 600 lei, Szabó Lőrinc 300 lei, Imling Károly 600 lei, Padurean Ioan 100 lei, Oprea Gheorghe 300 lei, Benhofer Fridrich 600 lei, Foro Ignatiu 300 lei. Összesen 35640 lei.

A Siemens-Martin eljárás 70 éves

1866. év vége felé jött létre a Siemens-Martin féle eljárásra vonatkozó szerződés, amelyet Wilhelm Siemens és Vierre és Emile Martin kötöttek meg.

Wilhelm Siemens, aki később Sir William Siemens lett, életének nagy részét a hő technikájának tanulmányozására szentelte. A vasipar terén, öccsével együtt folytatott tanulmányozások alapján 1856. évben megépítette új rendszerű kemencéjét, Wilhelm azonnal rájött e találmány nagy jelentőségére a vas és acél termelés szempontjából.

1861. évben szabadalmazták az angolok a tökéletesített kemencét, amely az acél olvasztás folyamatát írja le szabad tűz mellett. Friedrich most már az üvegyártással kezd foglalkozni. Wilhelm minden erőfeszítést megtesz, hogy a kemencét a vasipari gyártás szolgálatába állítsa és e célból angol és francia iparosokkal folytat tárgyalásokat. Így 1862. évben összekötésbe lép többek között Emile és Pierre Martinnal (apa és fia), akik Délfranciaországban acél-gyártással foglalkoztak. Működésük e téren nem igen járt eredménnyel, mert nem voltak képesek az acélt megfelelő magas hőfokra olvasztani. Így 1863. év márciusában jogot nyertek Wilhelm Siemens-től arra, hogy a szabadalmazott kemencét gyakorlatilag alkalmazzák és ennek tervei és utasításai alapján megépítették a kemencét.

1864. április 8-án sikerült első ízben acélt olvasztani a Siemens-kemence segítségével. Ezután 2 napra Franciaországban, majd 1864. augusztus 15-én az eljárást szabadalmazták Angliában is, anélkül, hogy erről Wilhelm Siemens-t értesítették volna. 1866. év végén az érdekeltek új, szélesebbkörű egyezséget kötöttek, amelyben Martin, Wilhelm Siemens-t, mint feltalálót elismerte és a szabadalmakra társnak bevette. A megkötött egyezmény alapján most már Wilhelm Siemens bizonyos megállapított tiszteletdíj ellenében átadja nemcsak a kemencére vonatkozó használati jogát, hanem megengedi, hogy szabadalmát Franciaországban, Angliában, Olaszországban és Spanyolországban levő más gyárosok rendelkezésére is bocsássák. 1867-ben tartott párisi kiállításon Martin-t aranyéremmel tüntették ki, míg Wilhelm Siemensnek az acéolvasztó-kemence feltalálójának a nagy prémiumot adják és ezzel az egész világ felfigyel az új eljárásra.

Gépcsapágyak melegezését jelző színek

Tudjuk, hogy vannak színek, amelyek a csapágyak vagy más gépalkatrészek, valamint az áramvonalak melegezését stb. előre jelzik. Ez a szín „Efkalin“ név alatt van forgalomba hozva és a szokásos hőfok mellett zománcozott piros a szín. Ujabbban a magasabb hőfoknak kitett gépcsapágyakat és gépalkatrészeket festik ezzel a színnel. Ha emelkedik a hőfok, ez esetben a szín is látható változásnak van kitéve. A szín, amely kezdetben világos piros, 60°C-nál majdnem fekete lesz. Így a melegezést észre lehet venni kellő időben, mert a színváltozás gyorsan jön létre és ennek folytán elháríthatók az akok, amelyek előidézik a melegezéssel járó gépromlást.

A Csehszlovákiai szakszervezetek sajtója

A Csehszlovákiai Szakszervezeti Tanács jelenti, hogy az általa képviselt szövetségek 1935-ben összesen 101 szaklapot adtak ki. Ebből a számból 23 szaklap a reichenbergi szakszervezeti tanácshoz tartozó német szakmai szövetségekre esik. Ezen 23 szakszervezeti lap közül 4 hetenként, 3 tízennégynaponként, 6 kétszer egy hónapban, 9 havonta egyszer és 1 szabálytalan időközökben jelenik meg. A cseh szakszervezeti szövetség központjának 79 szaklapja jelenik meg. Ezek a szaklapok cseh, szlovák, német, magyar, lengyel és orosz nyelven jelennek meg. 8 szakszervezeti lap hetenként van kiadva, 17 tízennégynaponként, 2 háromszor egy hónapban, 3 kétszer egy hónapban, 48 egyszer egy hónapban és 1 évente hatszor. A cseh szövetségek központja által kiadott szakszervezeti lapok az 1935 év végén elérték a 488.100 példányszámot, vagyis 19.000 példánnyal volt több, mint az előző év ugyanezen időszakában. A német szövetségek által kiadott szaklapok példányszáma az 1935 év végén 215.460, mely az előző évi példányszámmal kerekén 3000-rel több.

Így tehát már az 1935 év — mely a cseh gazdasági életben krízises évnél számít — a szabad szakszervezetek taglétszámának a felemelkedését mutatja és így természetesen a szabad szakszervezeti sajtó megerősödését is.

A fenti kimutatás szerint tehát a csehszlovákiai

szakszervezeteknek 101 különféle szakszervezeti lapja — összesen 703.560 példányban — jelenik meg általában havonta. Ez a szám bizonyítja az ottani szakszervezeti mozgalom erősségét. Ezekről függetlenül jelennek meg százazres példányszámú napi és heti politikai pártlapok cseh, német, magyar és szlovák nyelven. Példaként kell szolgáljon ez a hatalmas sajtóorgánium nekünk, romániai munkásainak, mert a „tudás hatalom“ és tudást csak a sajtó, a belüli útján szerezhettünk. A romániai szakszervezetek minden törekvése az kell legyen, hogy azok a szövetségek, amelyeknek már van lapjuk, azt kiterjesszék és fejlesszék és amelyeknek még nincs, azok még rendkívüli áldozatok árán is szaklapot teremtsenek tagjaik részére.

Joggyakorlat

A fizetési szabadságról való lemondás joga érvénytelen, még akkor is ha a felek ezt kollektív-szerződésben kötötték ki. A szerződés felbontása után sem szüntethető meg a szabadság iránti megszerzett jog.

A fizetési szabadság kiszámlálásánál, nem jön figyelembe véve az, hogy az alkalmazott fizetést vett fel azon idő alatt amikor a szabadság járt volna, de ezt nem élvezte. Így az alkalmazott jogosult a fizetési szabadság összegének kétszeresére.

A timisoarai gyapjuipar munkásai egy törvény telen sztrájk nyomán jegyzőkönyvben foglalt megállapodást kötöttek az igazgatósággal 1931 szeptember 19-én, a munkaügyi felügyelőség előtt, amelyben kijelentik, hogy a sztrájk kitöréséig folytatott szabadsággal meg vannak elégedve. Az érdekelt munkások a fizetési szabadság folyósítása érdekében később bírósági eljárást indítottak az igazgatóság ellen.

A törvényszék a felvett jegyzőkönyvből, valamint a felek nyilatkozataiból, megállapította azt, hogy a felperes nem részesült fizetési szabadságban, és ennek hatályon kívül helyezése ellenkezik a munkaszerződés törvényének 49 cikkével.

Ami pedig a felperesnek a szabadság jogáról való lemondását illeti, semmisnek és érvénytelennek minősíti az elsőfokú bíróság, amit a törvényszék ugyancsak helyben hagy. A törvényszék ezen állásfoglalását, még megindokolja a munkaszerződés törvényének 101 cikkével, amely úgy rendelkezik, hogy a szerződések azon rendelkezései, amelyek a törvények közérdekű rendelkezéseivel ellentétben állanak, jogszerűtlennek tekintendők.

Az alperes továbbá azt állítja, hogy 1931. szept. 11-én kelt jegyzőkönyv alapján, a felek között új kollektív szerződés jött létre és így a sztrájk miatt felbontott régi kollektív szerződés alapján a felperes nem jogosult, a fizetési szabadság összegének kétszeresére. Ennek ellenére a törvényszék, hivatkozással a munkaszerződés törvényének 49 cikkére, a felperes javára döntötte meg a fizetési szabadság összegének kétszeresét.

Jól döntött a törvényszék, amikor az alperest kötelezte a kért összeg megfizetésére.

Tekintettel arra, hogy ezen jogról való lemondás nem bír jogi hatással, akkor sem, ha a szerződés a lemondás előtt bomlott fel.

Az alperes kifogásolja azt is, hogy tévesen döntöttek meg a fizetési szabadság összegének kétszeresét — mivel az alperes, munkabért kapott a ki nem töltött szabadság ideje alatt és így háromszoros díjazást kapna azon időre. A bíróság nem fogadta el ezt az érvelést, mivel a munkaszerződés törvényének 50 cikkével ellentétesnek találta. A munkabér ellenében a munkás dolgozott és törvényalkotó úgy értelmezte a szabadságra vonatkozó rendelkezést, hogy a fizetési szabadság összegének kétszerese, mentes attól, hogy valaki ezen idő alatt munkabért vett fel.

Timisoarai tábla II szekció 4518/17/33 számú, 1936 május 29-én hozott döntés.

Elnök N. Pariețeanu.

Munkáshiánnyal küzd a francia vasipar. A francia vasipar az utóbbi hetekben nagy munkáshiánnyal küzd, ami miatt több vasipari vállalat a francia gyarmatokról hozott be munkásokat. Így a Forges de Guegnon északfranciaországi vállalat Indokínából hozott kínai munkásokat, akiknek alkalmazása miatt a francia munkások sztrájkjal fenyegetőztek. Csak a francia hatóságok közbelépésére volt elhárítható az ezzel kapcsolatos munkakonfliktus.

Csoportjaink évi közgyűlése

Lupeni

A lupeni csoport március hó 7-én tartotta évi közgyűlést a tagok teljes számu részvétele mellett. Savu Nicolae szaktárs üdvözölte a közgyűlés tagjait Gârbovean szaktársat mint a Szövetség képviselőjét, valamint a különböző szakmai szervezetek részéről megjelent vendégeket. Majd kegyeletes szavakban emlékezik meg az évközben elhunyt tagoktól, Felolvassa Moldovan szaktársnak a csoporthoz intézett levelét, melyben szerencsét kíván a közgyűlés munkájához és kitartó munkára buzdítja a szaktársakat. A közgyűlés éljenzéssel fogadja a levél tartalmát és szívélyes üdvözlését küldi Moldovan szaktársnak.

A múlt évi jegyzőkönyv felolvasása után Savu elnökszaktárs a csoport múltévi működéséről tesz jelentést. Rámutat arra, hogy minden nehézség dacára a csoport vezetősége a tagok érdekében határozott eredményeket ért el és minden üldözés ellenére a taglétszámot nemcsak, hogy megtartotta, hanem emelte is.

Angher szaktárs a múltévi pénztári jelentést terjeszti elő, melyszerint a bevétel 699.735 lei és a kiadás 652.313 lei volt. Maradvány az évvégén 47.422 lei. Sipos szaktárs az ellenőri jelentést teszi meg. Egyben jelentést tesz azon károkról, amit a múltévi árvíz okozott a csoportnak. Az árvíz következtében megrongálódott az otthon épülete, a könyvtár jelentékeny része megsemmisült, valamint az otthon butorzatának egy része is tönkrement. A könyvtári jelentést Kiss szaktárs tette meg. Javasolja, hogy a megmaradt, illetve még használható állapotban levő könyveket adják át az I. M. S. E. R. kezelése alatt álló közös könyvtárnak. A jelentésekhez hozzászóltak: Horvát és Tamási szaktársak. Kiss szaktárs indítványát a közgyűlés elfogadja. A jelentések tudomásul vétele után a vezetőségnek a közgyűlés a felmentést megadja és korelnöknek Gârbovean szaktársat választja meg. A kandidáló-bizottság kiküldése után Gârbovean szaktárs tart előadást a munkásosztály helyzetéről. Ismerteti a zsilvölgyi bérmozgalmakat, valamint azon harcokat, amelyeket ellenfeleinkkel szemben kell megvívjunk érdekeink megvédéséért.

A kiküldött jelölőbizottság javaslatára a vezetőségbe egyhangulag a következő szaktársakat választották meg: elnök: Borsai Oszkár, alelnökök: Savu Nicolae és Petrovici Ioan, jegyzők: Beşoiu Ioan és Vandrăsch István, penztárnokok: Anger Ferenc és Hitter Ferenc. Vezetőségi tagok: Măţăserean Traian, Măjnic Nicolae, Cornic Gáspár, Moţ Petru és Hendl József. Póttagok: Opreşan Gheorghe, Bencovici Francisc şi Hozor Petru. Ellenőrző-bizottsági tagok: Bodó András, Kató András és Sipos Lajos. Póttagok: Birtalan Péter és Turlea Vasile. Könyvtárosok: Kiss György és Szász Albert. Kiküldöttek az I. M. S. E. R.-hez: Gréf Arcadie és Benedek József. Házgondnokok: Návrádi Ioan és Petrovici Ştefan.

Több irányú indítvány letárgyalása után Borsai elnök szaktárs kéri az új vezetőség nevében a tagok támogatását a jövő feladatainak elvégzésére és a közgyűlést bezárja.

Hunedoara

A hunedoara vasas csoport február 22-én tartotta évi közgyűlést. Lăscău elnök-szaktárs nyitotta meg a közgyűlést. Rámutat a közgyűlés jelentőségére, majd kegyeletes szavakkal emlékezik meg az évközben elhalt tagokról. Lăscău szaktárs egyben a vezetőség múltévi jelentését terjeszti elő. Az 1936 év — mondja beszédében — rendkívüli megpróbáltatásokkal járt, ennek dacára a szervezet erejére támaszkodva, a tagok érdekét hathatós védelemben lehetett részesíteni. A mint a jelek mutatják, a folyamatban helyezett racionálizálás még jobban meg fogja nehezíteni a munkásság helyzetét és éppen erre való tekintettel a szervezet erejét fokozzuk hogy munkástársainknak kellő védelmet nyújthassunk.

Florea szaktárs a pénztári és Straja szaktárs az ellenőri jelentést terjeszti elő. A jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés az 1937 évi költségvetést szavazta meg, miután az új vezetőség választására tért át.

Az új vezetőség a következő szaktársakból áll: Elnök: Lăscău Nicolae, alelnök: Mărian Dumitru, jegyző: Truţa Vasile, penztárnok: Florea Francisc. Vezetőségi tagok: Junie Ioşif, Vlad Lăscău, Drăgan Ioan, Mogyos István, Planicsek Péter és Cor Cornel, Póttagok: Muntean Ştefan, Iepure Dumitru és Susan Gaspar. Ellenőrző-bizottsági tagok: Tenţer Francisc,

Truţa Petru és Căzan Traian. Póttagok: Csánker Ferenc és Popa Ioan.

Gârbovean szaktárs a Szövetség részéről üdvözölte a közgyűlést és tartalmas beszédet tartott a munkásság helyzetéről. Az indítványok napirendje során határozatot hozott a közgyűlés, hogy lépéseket tesz a nyugdíjak emelése érdekében és az iránt, hogy a nyugdíjakat rendszeres folyosítsák. A közgyűlést Lăscău szaktárs zárta be.

Mediaş

Mediaşi csoportunk február 27-én tartotta évi közgyűlést. A közgyűlésen Szövetségünk képviselőiben Gârbovean szaktárs vett részt. Petrovai elnök-szaktárs megnyitó beszédében visszapillantást vet a csoport múltévi működésére. Ismerteti a lefolyt bérmozgalmakat és azok eredményeit. Ha a bérmozgalmak nem voltak mindenben kielégítőek, annak oka elsősorban a munkásság szervezeti erejének hiányosságában keresendő. A múltak tapasztalataiból azt a tanulságot kell levonjuk — mondja Petrovai szaktárs — hogy a jövőben, mielőtt bérmozgalmat indítunk, először építsük ki a szakszervezetünket, hogy ezen erőre támaszkodva, maradandó eredményt tudjunk kivívni magunknak. A jelentést Staut szaktárs egészítette ki. Kugyelka szaktárs a szervezet pénztári forgalmáról terjeszti elő jelentését. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette és a régi vezetőségnek a felmentést megszavazta. Az új vezetőségbe a következő tagokat választottam a közgyűlés.

Elnök: Petrovai Károly, alelnök: Parastiu Florian, jegyző: Fülöp András, penztárnok: Gull Frigyes, könyvtáros: Balogh Dezső. Vezetőségi tagok: Mediaşan Ioan, Piters Samuil, Barta Mózes és Lederer Edmond. Póttagok: Perian Ioan, Simon Sándor és Kugyelka István.

Ellenőrző-bizottsági tagok: Kiss István, Mediaşan Aurel és Staut Fülöp. Póttagok: Fülöp Dezső és Kaiser Wilmos.

A Szövetség nevében a közgyűlést Gârbovean szaktárs üdvözölte, majd kimerítő előadást tartott a munkásság gazdasági és kulturális helyzetéről. Utbaigazításokkal szolgált az új vezetőségnek a jövő feladatokat és a szakszervezet vezetését illetőleg. Majd a közgyűlés megszavazta az ez évi költségvetést és miután több helyi ügyet letárgyal, Petrovai elnök-szaktárs az új vezetőség nevében köszönetet mondott a megnyilvánult bizalomért és a közgyűlést bezártnak nyilvánította.

Diciosânmartin

Az itteni csoportunk február 28-án tartotta évi közgyűlést. A közgyűlést Hermann elnök szaktárs nyitotta meg és üdvözölte Gârbovean szaktársat, mint a Szövetség képviselőjét. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után az elnök szaktárs részletes jelentést terjeszt elő a csoport múlt évi működéséről. Majd a pénztári és ellenőri jelentés következik. A jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és a régi vezetőségnek a felmentést megadta. Az új vezetőség választása szán a közgyűlés úgy határoz, hogy a régi vezetőségnek bizalmat szavaz és újból megválasztottnak nyilvánítja.

Hermann elnök-szaktárs az otthon ügyét ismerteti. Előadja, hogy az épület átalakításra és javításra szorul, hogy az használható legyen. A csoport anyagi helyzete azonban nem teszi lehetővé a szükséges kiadások fedezését. Ezért javasolja, hogy az épület irassék át a Szövetségre, miután a Szövetség fog gondoskodni az épület használhatóvá tételéről. A közgyűlés egyhangulag elfogadja az előterjesztett javaslatot és megbizta a csoport elnökségét a szükséges lépések megtételére.

Az évi költségvetés megszavazása után Gârbovean szaktárs tart előadást a szakszervezeti mozgalom céljáról és a munkásság helyzetéről. Végül lelkes szavakkal hívja fel a jelenlevőket a munkásosztály felszabadítása érdekében folytatott szervező munkára. Több helyi vonatkozású ügy elintézése után, a közgyűlést véget ért.

Oradea

Az oradeai vasmunkás csoport 1937 március hó 12-én jól látogatott szervezőgyűlést tartott.

Novi elnök szaktárs látogatásán Knezsinec szaktárs nyitja meg a gyűlést. Bejelenti, hogy Pálffy szaktárs a cluji vasas csoport titkára is megjelent a gyűlésen, akit ezennel üdvözöl a helyi vasas csoport nevében. A különböző adminisztrációs jelentések megtétele után Nagy szaktárs a szervező bizottság jelentését teszi meg. Jelenti, hogy bár egy hónap alatt nem igen lehet sok munkát végezni, de sikerült a Halász és Fulger üzemekkel kapcsolatot teremteni, mely üzemek a sárga, fasiszta szervezetben voltak szervezve. Megállapítja, hogy ahol

a fasisztáknak sikerült a munkásság közé furakodni, ott nemcsak, hogy minden mozgalom elbukott, de valósággal meggyűlöltették a munkássággal a szervezkedésnek még a gondolatát is. Beszámolt a kovácsok szervezkedéséről. Ismertette azok helyzetét, mely a lehető legborzalmasabb. A 8 órás munkanap nélkül ismeretlen fogalom, a fizetés heti 300—350 lei, de a legtöbb helyen még ezt sem kapják meg, hanem vasárnap el kell menni inkasszálni a „kuncsaftához”. Beszél aztán nagy szaktárs a villanszerelők szervezkedési mozgalmáról majd a bádigos és szerelő munkások mozgalmát ismerteti. Van Oradean k. b. 60 bádigos-szerelő munkás, eddig meg van szervezve 42. A kollektívszerződés tervezetüket átadták a munkaadóknak. Felhívja a figyelmüket, hogy a még szervezteleneket is szervezzék meg.

Klein szaktárs a „Florenz” gyár bizalmija jelenti, hogy eddig még sikerült visszaverni a munkaadó minden támadását. Ugyancsak visszaverték a nemzeti, fasiszta szervezetnek az aknamunkáját, a gyár munkássága egységesen áll a szocialista szakszervezetek mellett.

Pálffy szaktárs a Vasas Szövetség nevében üdvözli az oradeai vasas csoportot, tolmácsolja a Központ üzenetét, hogy a csoport a megkezdett munkát folytassa tovább. Pálffy szaktárs megállapítja, hogy a vasiparban konjunktúra van, a gyárak főleg a hadfelszerelésnek dolgoznak. A munkanélküliség a kapitalista rendszerben soha sem szűnik meg teljesen. A jelenlegi konjunktúrát ki kell használnunk és meg kell szervezzük a vas- és vegyipari dolgozókat. Megállapítja Pálffy szaktárs, hogy sehol az országban nincsenek olyan alacsony munkabérek, mint itten Oradean és ennek az oka a munkásság szerveztelenségében rejlik. Beszél a sárga, fasiszta szervezetekről. Clujon nem tudtak csinálni semmit, mert ott az öntudatos szocialista munkásság kiűzte őket soraik közül. A fasiszta szervezeteket mindenütt a munkaadók csinálják, hogy a munkásság harcoss egységét megtörjék. Ismerteti a cluji vasmunkásság helyzetét, ami aránytalanul felülmúlja azon helyiségek munkásainak helyzetét, ahol nincs erős szakszervezeti élet. A cluji vasasok 80%-a meg van szervezve. A lakatosok órabére minimális 18 lei, de általában az órabérek 24—26—28—30—33 lei, a segéd munkások órabére 10—14 lei. Beszél a munkakamáráról és a betegsegélyzóról. Ismerteti Pálffy szaktárs, hogy Clujon a munkakamara a munkásság irányítása alatt áll. Ezután arról beszél, hogy nem elég az, ha a munkásság csak a szakszervezetben tömörül, nem lehet szakszervezeti mozgalmat politikai mozgalom nélkül vezetni, ezért szükséges, hogy politikai szervezetbe is tömörüljenek. A munkásság tagja kell legyen a szociáldemokrata pártnak is.

Ezután Nagy szaktárs felhívja a munkásságot, hogy tömegesen lépjenek be a szociáldemokrata pártba és a szakszervezetekbe. Majd az ifjúmunkások megszervezésének fontosságáról beszél. Ismerteti, hogy a fasiszta vasmunkás szervezetek behalózzák az ifjúságot, nekünk kötelességünk őket kiragadni karmaikból és behozni a szocialista ifjúmunkás csoportba, mert ezzel a mi mozgalmunkat erősítjük meg.

Ezután Knezsinec szaktárs megköszöni a munkásság nevében Pálffy szaktársnak a beszédét, üdvözlését küldi ugy a Szövetségnek, mint a cluji elvtársaknak és reményét fejezi ki, hogy sikerülni fog szívós, kitartó munkával az oradeai vasas csoportot is erőssé, naggyá tenni.

Az U. D. R. bányamunkásainak bérmozgálma

Az U. D. R.-hez tartozó bányák: Anina, Secul, Dognecea, Doman és Oena de Fier munkásainak bérmozgálma döntőbíróskodás elé került. A tárgyalást e héten tartották a munkaügyi miniszteriumban Cunescu vezérigazgató elnöklével, akit e tisztségre felkértek. Mivel a tárgyalások nem hoztak eredményt, Cunescu elnök döntött a munkások követelése fölött és a következő határozatot hozta:

A vajúrók napi 4 lej béremelést kapnak és 5 lei családpótlék emelést; külszíni munkások (szeparációnál dolgozók) napi 12 lej és a fenti családi pótlékot, a többi kategóriák 2 lej és a pótlékot.

A vasmunkások részéről az aninai szaktársak vannak érdekelve a mozgalomban.